

What's in a name?

Labels of(net) niet?

ADHD, DCD, NAH, dyscalculie, dyslexie, ASS, ... in elke klas zit er vandaag de dag wel een kind met een label.. Leerkrachten geven aan dat ouders koste wat kost classificerende diagnoses willen, ouders zeggen

dat het de leerkrachten zijn, clb wijst naar de school, school naar clb... Kortom, labels genoeg, maar is dat steeds in het belang van de leerling? De vrije centra voor leerlingenbegeleiding stellen daarom hun handvest diagnostische labels voor. Als engagement tegenover de leerling.

Vanwaar al dat gelabel?

Ouders, leerlingen, leerkrachten en hulpverleners worstelen met het feit dat we vandaag heel vaak een etiketje nodig hebben om bepaalde vormen van aanpassingen, ondersteuning en hulp te kunnen krijgen. Je moet met andere woorden officieel *geclassificeerd* zijn om de zorg die je nodig hebt te krijgen. Beleidsmakers gaan ervan uit dat we via classificerende diagnostiek de toegang tot ondersteuning kunnen regelen. Want dan kan volgens hen de schaarse hulp op een eerlijke manier verdeeld worden.

Knelpunten van labeling

De realiteit is echter dat op deze manier de hulp vooral terecht komt bij diegenen die voldoende inspanningen doen om het noodzakelijk etiket te bemachtigen. Eens ze dat hebben lijkt alles gezegd: "Nu weten we het". Terwijl een label geen oplossing is maar inzicht geeft dat tot oplossingen kan leiden. Het label blijft al te vaak ook plakken doorheen de schoolloopbaan terwijl in realiteit kinderen en jongeren (en hun diagnoses) evolueren. Bovendien benadrukt het wat niet goed gaat en worden de sterke kanten van de leerling overschaduwd door het label. En dan is er die groep die gebaat zouden zijn met bepaalde hulp en die niet krijgen bij gebrek aan een label. Kortom, die nadruk op classificerende diagnostiek brengt heel wat knelpunten met zich mee.

Het kind met het badwater weggooien?

Alle labels overboord gooien is echter niet de goede keuze. Kennis over een stoornis of problematiek is belangrijk voor een kwaliteitsvolle begeleiding. Zo is de begeleiding van een leerling met concentratieproblemen verschillend wanneer die problemen kaderen binnen een ADHD-problematiek of binnen een depressie. Ook voor leerlingen of ouders kan het belangrijk zijn om een diagnose te kennen. Voor sommige leerlingen met zeer ernstige lees- en spellingproblemen kan het een verademing zijn om te weten dat ze dyslexie hebben. De diagnose biedt dan kansen om met de beperkingen te leren omgaan. Classificerende diagnostiek heeft in dergelijke voorbeelden dus zeker zijn nut. Het kan zelfs nuttig zijn om al heel snel naar een diagnose te zoeken. Als er een sterk vermoeden is van autismespectrumstoornis in de kleuterperiode kan een diagnose ervoor zorgen dat er tijdig kan ingegrepen worden om bijvoorbeeld gedragsproblemen op latere leeftijd zoveel mogelijk te vermijden.

Vrije centra voor leerlingenbegeleiding: handvest diagnostische labels

Voor ons staat de leerling centraal: hij is het "leidend voorwerp" en stuurt ons aan. Een etiket is een van de vele "bijvoeglijke naamwoorden" die een leerling kan hebben. Labels zijn relevant omdat ze kunnen helpen om een leerling te begrijpen en om te inspireren tot "doen wat werkt". Dat ze vandaag tot toegangsticket voor hulp en ondersteuning verheven worden, vinden we ongepast. Labels zijn dus een sleutel tot inzicht, maar geen sleutel tot uitzicht op ondersteuning. Het lijkt ons daarom ethischer en eerlijker om op maat van de leerling te werken, met respect voor zijn wensen, de mening van zijn ouders, de responsiviteit van zijn leerkrachten en de school.

Handvest diagnostische labels

1. We pleiten ervoor om ondersteuning binnen onderwijs minder afhankelijk te laten worden van de toekenning van een label. Wij staan voor gelijke onderwijskansen en vinden dat elke leerling waarvan na een gedegen diagnostisch traject blijkt dat hij bijkomende zorg nodig heeft, deze zorg behoort te krijgen, ook als er argumenten zijn om (nog) niet tot een label te komen. Wij zoeken mee naar de meest effectieve en tegelijk minst ingrijpende hulp.
2. We plaatsen de noden van de leerling in een ontwikkelingsperspectief en gaan er nooit van uit dat een label de onderwijs- en opvoedingsbehoeften kan vastleggen voor de hele schoolcarrière.
3. We zorgen ervoor dat elke leerling een positieve (school)loopbaan kan doormaken op basis van zijn of haar sterktes zonder dat een label een 'obstakel' wordt voor een optimaal loopbaantraject.
4. We gaan uit van de leerling met al zijn kenmerken eerder dan enkel te focussen op het label.
5. We versterken de leerling vanuit handelingsgerichte diagnostiek. "Welke ondersteuning helpt deze leerling concreet verder?" primeert op "Wat is er met deze leerling aan de hand?"

Een hele dag zitten we vandaag over dit thema samen op ons event "What's in a name?" Niet aanwezig maar interesse in meer informatie?

Algemeen perscontact

Annelies De Graeve
02 240 07 67
annelies.degraeve@
vclb-koepel.be

Algemeen directeur

Stefan Grielens
0495 400 985
stefan.grielens@
vclb-koepel.be

Inhoudelijk coördinator

Stefaan Jonniaux
0479 89 94 95
stefaan.jonniaux@
vclb-koepel.be

tweet: @VrijeCLB
www.vclb-koepel.be